

УДК 638.144.54

ВПЛИВ ЗГОДОВУВАННЯ СУХОГО ОБНІЖЖЯ НА РОЗВИТОК БДЖОЛИНИХ СІМЕЙ

О. І. Омельченко, м. н. с.
omelchenko-000@ukr.net

ННЦ «Інститут бджільництва імені П. І. Прокоповича», м. Київ

Метою роботи було вивчення впливу згодовування сухого обніжжя на розвиток бджолиних сімей.

Дослідження виконували на експериментальній пасіці ННЦ «Інститут бджільництва імені П. І. Прокоповича» на бджолиних сім'ях української степової породи. Контрольна група (n=10) отримувала білковий корм природним шляхом. Дослідній групі (n=10) додатково згодовували сухе бджолине обніжжя шляхом засипання його до вільних комірок навколо розплоду або в стільники, які межують з розплідним гніздом, у кількості 120–130 г через 2–3 дні, наповнюючи комірки на 1/3 їх висоти. Засипане обніжжя зволожували 25–30 % цукровим сиропом для запобігання висипання з комірок. Загалом на весняний розвиток дослідна бджолина сім'я отримала 1 кг сухого обніжжя.

За кількістю вирощеного печатного розплоду різниця між дослідною і контрольною групами бджолиних сімей була невірогідною. Дослідна група сімей переважала контрольну за кількістю вирощеного печатного розплоду на 27,6 сотень комірок. В результаті кращого розвитку дослідних сімей, їх сила, порівняно з контролем, була більшою на 2,4 вуличка.

За тривалістю життя старих бджіл (які вийшли з зимівлі), чіткої різниці між дослідними та контрольними сім'ями не спостерігали. Показники біометричного аналізу фізіологічного розвитку бджіл свідчать про те, що старі бджоли дослідної та контрольної груп за ступенем розвитку жирового тіла вірогідної різниці не мали ($P \geq 0,05$), а за ступенем розвитку надглоткових залоз дослідні сім'ї переважали контрольні в середньому на 0,86 балів ($P \leq 0,01$). У молодих бджіл (народжених навесні) за ступенем розвитку жирового тіла у дослідній та контрольній групах різниця виявилась невірогідною ($P \geq 0,05$), а за ступенем розвитку надглоткових залоз різниця була на 0,93 балу на користь дослідної групи з вірогідністю $P \leq 0,01$.

Облік льотної активності бджіл показав, що в дослідних сім'ях у середньому вона була вищою на 21 %. Зокрема, в дослідних сім'ях зі свіжим обніжжям прилітало за 5 хвилин на 23 % більше бджіл порівняно з контролем.

Відмінність між досліджуваними групами бджолиних сімей проявилась у вирощуванні трутневого розплоду. При згодовуванні сухого обніжжя виявилось, що дослідні сім'ї почали більш активне та раннє виховання трутнів.

Встановлено, що згодовування сухого обніжжя бджолиним сім'ям забезпечило інтенсивність виховання розплоду, нарощування сили сімей, збільшення льотної активності, кращий розвиток кормових залоз як у зимувалих, так і в молодих бджіл, стимулювало отримання ранніх трутнів у бджолиних сім'ях.